

A HTMT HÍREI**Miklós László akadémikus a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács új elnöke**

2025. december 5-én Komáromban tartotta tisztújítással egybekötött, 13. közgyűlését a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács. Az eseményen átadták a Fiala kutatók díjait, értékelték az elmúlt évek munkáját, majd megválasztották a SZMAT új vezetését, amely 2026. január 1-jétől veszi át feladatait... Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Az MTA–AMAT Utazási Támogatási Pályázat 2025–2026 eredményei

Az MTA200 emlékéhez kapcsolódó nemzetközi konferencia révén három fiatal kutató részesült utazási támogatásban az MTA és az Amerikai Magyar Akadémikusok Társasága közös pályázatán. A támogatást a konferenciára meghívott vendégek nagylelkű felajánlása tette lehetővé. [...] A felhívásra 18 pályázat érkezett a tudomány különböző területeiről, melyeket az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának igazgatósági tagjai értékelték, és szakmai kiválóság alapján rangsoroltak. A bírálati folyamat eredményeként három pályázó részesült támogatásban... Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Matematikai és Informatikai Szakosztálya által szervezett rendezvényről

A rendezvény november 28-án a marosvásárhelyi Teleki-Bolyai Könyvtár meglátogatásával kezdődött. Ezt követően a résztvevők két pónyikalmát ültettek el a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem koronkai épülete előtt a Bolyai szobor körül, majd két Bolyai Farkassal kapcsolatos előadás következett. Kása Zoltán a Bolyai Farkas utódairól beszélt. Oláh-Gál Róbert az előadásában Bolyai Farkas két feldolgozatlan kéziratát mutatta be. A pénteki nap Miholcsa Gyula „Bolyai Farkas” című filmjének vetítésével zárult. November 29-én a rendezvény két plenáris előadással kezdődött. Komornik Vilmos (Strasbourg-i Egyetem) a nem egész alapú számrendszereket elemezte... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: XXII. Szilágyságkutatás-konferencia

2025. november 25-én, kedden Zilahon került sor a XXII. Szilágyságkutatás-konferenciára, amelyet Szikszai Lajos születésének 200. évfordulója tiszteletére szervezett meg közösen az EME–Zilah és Vidéke Fiókegyesület és a Zilahi EMKE. A rendezvény célja a Szilágyság történetében jelentős szerepet betöltő Szikszai Lajos életének, munkásságának és örökségének méltó megidézése, valamint tudományos feldolgozása volt. A megemlékezés 16 órakor koszorúzással kezdődött a zilahi református temetőben, Szikszai Lajos síremlékénél. A tudományos előadások sorát Sipos Gábor, az EME alelnöke nyitotta meg, aki Szikszai Lajos Szilágyság megye történetében betöltött szerepét elemezte. Lakó Éva muzeográfus előadásában „a méltatlanul elfeledett alispán” alakját állította a középpontba... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló a középkori latin nyelv szemináriumáról

Az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézet meghívására az ELTE HTK Moravcsik Gyula Kutatóintézet munkatársa, Simon Lajos Zoltán, a Makovecz Campus Alapítvány - Collegium Professorum Hungarorum képviselőjében Adorjáni Zsolt és Takács László, valamint az HUN-REN Magyar Medievistikai Kutatócsoport vezetője, C. Tóth Norbert tartottak előadásokat és szemináriumokat december 8-9-én Kolozsváron az EME székház előadótermében, melyeken okleveles és klasszikus irodalmi forrásszövegek alapján vezették be a hallgatóságot a latin grammatika és a forráskiadás rejtelseibe... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámolók a Magyar Tudomány Napja Erdélyben 24. fórum szekciórendezvényeiről

Összesen 25 rendezvényre került sor, több mint 320 előadás hangzott el a fórum alatt, emellett 4 emlékkonferenciára, 9 könyvbemutatóra, 21 tudományos ülésszakra és 7 díjátadásra került sor. Rendezvényeinken összesen több mint 1200 személy vett részt. A MTNE 24. fórum keretében 22 szakosztályi, fiókegyesületi valamint partnerintézményekkel közösen szervezett rendezvények zajlottak, melynek beszámolóit alább, összesítve olvashatják... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Podcast: MTA 200 Pozsonyban, ahol minden elkezdődött

Napra pontosan 200 évvel később, a történelmi tett helyszínén található épületben gyűltek össze a Magyar Tudományos Akadémia és a Szlovák Tudományos Akadémia képviselői, hogy megemlékezzenek erről a tettről, és hogy e nagy kihívásokat felvonultató korban a tudományt ünnepeljék. A szervezői feladatokat a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács látta el. Paszmár Livia, a Pátria Rádió tudósítójának helyszíni összeállításában Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Martin Venhart, a Szlovák Tudományos Akadémia elnöke, Mészáros András, a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács elnöke, valamint Morovics Miroslav

Tibor, a Szlovák Tudományos Akadémia elnökségi tagja és Történettudományi Intézetének munkatársa szólal meg... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Bevezetik az automatikus hadkötelezettségi nyilvántartást 18 éves kortól

A kormány elfogadta a döntést az állampolgárok automatikus hadkötelezettségi nyilvántartásba vételéről – közölte a tárca. Közleményükben két fontos szempontot emelnek ki ezzel kapcsolatban: a férfiak akik 17. életévük betöltése után nem vétetik magukat katonai nyilvántartásba automatikusan megkapják a hadköteles státuszt 18. életévük betöltésekor. [...] Mostantól kizárólag digitális lesz a katonakönyv... Forrás: Youtube/Tv21Ungvar: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

„Nulladik évfolyamot” vezetett be a kormány az egyetemi felkészüléshez

Az ukrán kormány a téli felvételi részeként bevezette az úgynevezett „nulladik kurzust” a felsőoktatási tanulmányok megkezdése előtt – jelentette be Okszen Liszovij oktatási és tudományos miniszter. Ez egy 3–6 hónapos felkészítő program, amely segít a jelentkezőknek pótolni a tanulási hiányosságokat, felkészülni a Nemzeti Multitesztre, és megalapozottabban dönteni az egyetemválasztásról... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Sikeresen zajlanak a matematika tehetséggondozó hétvégék

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány tizenegyedik alkalommal valósítja meg tehetséggondozó és versenyfelkészítő hétvégéit matematikából. A program célja, hogy a 8–17 éves, matematika iránt elkötelezett fiatalokat felkészítse megyei, országos és nemzetközi matematikaversenyekre, [...] A meghívott ifjú matematikusok közül idén 56 élt a lehetőséggel, akikkel a hétvégék folyamán összesen 21 szakképzett pedagógus foglalkozik. A résztvevők Kárpátalja alábbi 17 oktatási intézményét képviselik. [...] A program felelőse, ötletgazdája Kulin Judit, az Ungvári Dayka Gábor Líceum igazgatója, az Ungvári Tehetségpont koordinátora, a Rákóczi Egyetem Matematika és Informatika tanszékének oktatója... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Megjelent az Együtt folyóirat új száma

Megjelent a kárpátaljai Együtt című irodalmi, művészeti, humán tudományi, kulturális folyóirat idei 5. lapszáma. A periodika szerkesztőbizottságának elnöke Vári Fábián László Kossuth-díjas költő. [...] A tanulmányrovatban Dupka György, az MTA külső köztestületének tagja a GULAG- és GUPVI-szakértők baltikumi kutatóútjáról, Kovács Sándor a Fekete-Tisza forrásánál állított magyar emlékművek sorsáról, Zubánics László, szintén az MTA külső köztestületének tagja pedig a Váradi-Sternberg János kiadatlan helytörténeti munkáit bemutató kötetéről értekezik. Utóbb említett könyvből ízelítőt nyújt a neves helytörténész professzor dolgozata, mely a Rákóczi-szabadságharc első szépirodalmi művéről szól... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Megjelent Marcsák Gergely új könyve

Marcsák Gergely kárpátaljai költő, a Kárpátalja.ma honlapszerkesztője és az Együtt folyóirat olvasószerkesztője. A szerzőnek ez a második verseskötete... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Orosz Ildikó kapta az idei Duna-díjat

Orosz Ildikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem elnöke, az MTA külső köztestületének tagja kapta idén a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. által alapított Duna-díjat. Az elismerést Papp Dániel, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap vezérigazgatója adta át csütörtökön Budapesten. [...] A külhoni magyarságért végzett áldozatos és értékteremtő szakmai munkája, valamint a magyar nyelv ápolásáért végzett erőfeszítése elismeréseként kapta. Az 1990-es évek elején az egyik kezdeményezője volt a beregszászi főiskola létrehozásának. [...] A Magyar Nemzeti Múzeum Dísztermében adták át az idei Vasvári-díjakat, melynek kitüntetettjei Orosz Ildikó a KMPSZ és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem elnöke... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Politikum: Felrobbantotta a romániai igazságügyi rendszerben lappangó feszültséget a Recorder filmje

Látványosan repedezni kezdtek az utóbbi két napban a romániai igazságügyi rendszer korábban érinthetetlennek tűnő hatalmi struktúrái, miután a Recorder oknyomozó videóriportjának és a bukaresti ítéletábrák ezt követő elképesztő sajtótájékoztatójának hatására egyre több bíró és ügyész vállalta fel a véleményét, reformot sürgetve. [...] Péntek reggelre több mint 500 ügyész és bíró írta alá azt a közös állásfoglalást, amelyben kifejezik szolidaritásukat a rendszerszintű problémákat nyilvánosan jelző kollégáikkal és megerősítik, hogy ezek a problémák nem elszigeteltek. [...] Andrea Chiș nyugalmazott bíró, a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási

Tanács egykori tagja az egyik legfontosabb megszólalója a Recorder-dokumentumfilmnek, interjú. [...] Országszerte folytatódnak a tüntetések... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) > [teljes cikk 5](#) > [teljes cikk 6](#) >

A Kísérleti kerettantervre tizenegy magyar líceum jelentkezett

Az oktatási minisztérium idén ősszel hirdette meg azt a kísérleti jellegű projektjét, miszerint a líceumok rugalmasabb, a tanulók igényeihez jobban igazodó tanterveket próbálhassanak ki. A program a 2026–2027-es tanévtől indul, és legalább öt éven át tart. A részt vevő iskolák saját kerettantervi változataikat alkalmazhatják. A tanügyminisztérium felhívására az országból 94 líceum jelentkezett a kísérlet végrehajtására. [...] Ezzel összefüggésben az RMDSZ és a Communitas Alapítvány december 16–17-én kétnapos szakmai rendezvényt szervezett azon líceumok vezetői számára, amelyek jelezték szándékukat az országos kísérleti tantervprogram bevezetésére... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk](#) >

Felszámolják a hároméves szakiskolákat

Az idei kilencedikes felvételin nem hirdetnek helyeket a hároméves szakiskolákba, ez a képzési forma fokozatosan megszűnik, a 2026/2027-es tanévtől csak középiskolai szinten működik a szakoktatás. Az átszervezés folyamatáról, előnyeiről és buktatóiról Kiss Imre megyei főtanfelügyelő és Marius Popescu szakoktatásért felelős háromszéki tanfelügyelő tájékoztatta kedden a sajtó képviselőit. [...] Marius Popescu emlékeztetett, hogy amikor 2009-ben felszámolták a szakiskolákat, a munkaerőpiacon nagy hiány mutatkozott szakmunkásokban, majd két év múlva ezek az iskolák újraindulhattak, a mostani a sokadik átszervezés a szak-oktatásban... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk](#) >

Megmentheti a történelmi személyiségek síremlékeit az RMDSZ-es törvénytervezet

Több mint egy év eltelt azóta, hogy a szenátus megszavazta azt az RMDSZ-es törvénytervezetet, amely a történelmi személyiségek síremlékei, családi kriptái, illetve a hősöknek állított emlékművek jogállását szabályozná, és védett státust biztosítana számukra anélkül, hogy műemlékké nyilvánítanák azokat. [...] Szabó Ödön, a tervezetet benyújtó parlamenti képviselő a Krónikának elmondta: a rossz gazdasági helyzet miatt kialakult közhangulat és a politikai széljárás kedvezőbbre fordulását várják, hogy vitára, majd végszavazásra bocsássák a törvénytervezetet... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk](#) >

Konferenciát szerveztek a 80 éve született Cs. Gyimesi Éva emlékére

Cs. Gyimesi Éva értékrendjét és szigorú, vagány elméleti kritikusi hozzáállását ma is érdemes követni – ez volt az egyik következtetése annak az emlékkonferenciának, amit december 12-13-án tartottak meg a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán a 80 éve született, Pulitzer-emlékdíjas irodalomtudós, intézményalapító és tanár emlékére. Az interdiszciplináris találkozón az életmű több lehetséges feldolgozási iránya is körvonalazódott, a következő lépés pedig az elhangzott előadások kötetbe szerkesztése lesz, mondta el Balázs Imre József, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem docense, a szervezőbizottság és az MTA külső köztestületének tagja. [...] A résztvevők körén az is látszott, hogy Cs. Gyimesi Éva hatása milyen messzire ért, hiszen tanítványai dolgoznak a bécsi, pécsi vagy budapesti egyetemeken. [...] A Kolozsvári Rádió interjút készített Berszán Istvánnal, a Kolozsvári Irodalomtudományi Intézet vezetőjével, Cs. Gyimesi Éva egykori tanítványával, az MTA külső köztestületének tagjával, a konferencia főszervezőjével. Ezzel a beszélgetéssel kezdődik a Kolozsvári Rádió Bővebben című összeállítása... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Az Erdélyből elvándorolt magyarok hazaköltözését ösztönzi az RMDSZ

Hosszú távú programot indít az RMDSZ Erdély hazavár néven, amellyel az Erdélyből elvándorolt magyarok hazaköltözését ösztönzi. Elsősorban gyakorlati segítséget akar nyújtani a külföldön élő honfitársak hazatéréséhez – jelentették be pénteken a marosvásárhelyi nemzetközi repülőtéren tartott sajtóértekezleten a szövetség vezetői. [...] A hazaköltözéssel kapcsolatos igények és félelmek megismerése és a leghatékonyabb segítségnyújtás érdekében az RMDSZ konzultációs ív kitöltésére kéri az érintetteket az e célból elindított erdelyhazavar.ro honlapon... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk](#) >

Háttérbe szorulóban a kémia mint iskolai tantárgy

Az utóbbi években jelentősen megcsappant a gyógyszerészeti egyetemre felvételizők száma. A miéltre három, Erdély különböző elit iskolájában tevékenykedő kémiatanárnál kerestük a választ. [...] A Marosvásárhelyi Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány és Technológiai Egyetem gyógyszerészeti karára az idén nyáron mindössze 15-en felvételiztek: öten román tagozatra és tízen a magyarra. Mindannyian kiválóan teljesítettek és bejutottak, de a 70-ből 55 hely betöltetlen maradt. [...] Mindez nem marosvásárhelyi, hanem országos jelenség. [...] A diákok azzal hárítanak, hogy öt év kemény egyetemi tanulás után nem akarnak diplomás bolti eladók lenni. [...] Megítélésében a gyógyszerláncok elterjedése ölte meg a szakmát, és degradálta a szakembereket bolti kereskedőkké... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Támadás a Művészeti Egyetem ellen

A múlt héten ünnepelte a George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem nyolc évtizedes fennállását. Az egykor rangos orvos- és gyógyszerésképző egyetem nemcsak a nevét – MOGYE – veszítette el a Petru Maior műszaki egyetem bekebelezésével, hanem a közösségünkbe jól beágyazott karakterét is. A markáns PSD-támogatással rendelkező rektor ultimátumot intézett a város egyetlen, valódi multikulturális felsőfokú intézményének vezetőihez, és kijelentette: amennyiben nem hódolnak be, egyetemén saját színházművészeti képzést indítanak... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Értékes könyvadományt kapott a Sapientia Csíkszeredai Kara

A Hagyományok Háza jelentős, mintegy ezerkötetes könyvadománnyal gyarapította a Sapientia Egyetem Csíkszeredai Campusának Egyetemi könyvtárát. A magánadományból és gyűjtésből álló könyvcsomagot ünnepélyes keretek között adták át az intézmény székházában... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Filozófiai utazások Demeter M. Attilával

Demeter M. Attila a kolozsvári BBTE egyetemi tanára, az MTA külső köztestületi tagjának szakterülete a politikafilozófia. Filozófus. Bár a megnevezés ellen most, harminc év szakmai karrier után is tiltakozik, ahogy azt tette legújabb kötetének Rövid esszék hosszú téli estékre, Erdélyi Híradó csütörtöki, kolozsvári bemutatóján, hiába győzködte beszélgetőtársa és régi barátja, Lövetei Lázár László költő, hogy márpedig ő bizony filozófus. [...] Az esszé – és benne a szerző – soha nem kínál egyértelmű válaszokat vagy megoldásokat a felvetett problémákra. A filozófia sem. Éppen emiatt különösen alkalmas a filozófiai esszé arra a gondolati utazásra, amit szerző és olvasó együtt, közösen tesz meg úgy, hogy utazás közben egyikük sem tudja, hova fognak a végén kilyukadni... Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Mit tehetnek a felnőttek, ha rádől a gyerekek a világ?

Mit tanulhatunk a Tamási Áron bentlakásának leomlása és a parajdi bánya bezárása utáni iskolai krízisintervenciókból? [...] Döbönt, nyomott hangulat telepedett Székelyudvarhelyre és az intézményekre a gimnázium bentlakásának leomlását követő napokban. Lemondták az adventi és karácsonyi ünnepségek jelentős részét. [...] Zs. és társai úgy érzékelték, hogy a tanárok félték tőlük. Nem volt erejük bemenni az osztályba, sokat késtek, egész héten furcsán viselkedtek. Volt, aki üldögélt egész órán csendben, más meggyújtott egy gyertyát és megkérdezte, hogy beszélgetni szeretnének-e vagy haladni az anyaggal. Mivel a gyerekek nem bírták már az érzelmi terhelést, inkább a leckét választották... Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Kustán Magyar Attilával, az Odaát szerzőjével

Az év elején jelent meg a Mentor Könyvek Kiadó gondozásában a sepsiszentgyörgyi származású Kustán Magyar Attila, a finnországi Tampere Egyetem doktorandusza, kulturális antropológus, újságíró második, az összeesküvés-elméletekkel foglalkozó könyve Odaát – összeesküvés-elmélet, tudás, igazságkeresés címmel. [...] Az összeesküvés-elméletekben „hívők” így is eleget kapnak a fejükre, közneveltség tárgyai, és én ezt nem tartom méltányosnak – ezen a dilemmán már évtizedekkel ezelőtt túllépett a kulturális antropológia, amely korábban jóformán megvizsgálható rovarokként tekintett az „egzotikus” alanyokra... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Botár László életéről és munkásságáról szóló kötetet mutattak be Csíkszeredában

A Hargita Megyei Kulturális Központ csíkszeredai székházában mutatták be hétfőn Székedi Ferenc Mindig formában – Botár László című művészalbumát. [...] A hétfőn bemutatott, több mint kétszáz oldalas nagyformátumú kiadvány a kolozsvári IDEA nyomda kivitelezésében jelent meg. A művésszel és a kötet szerkesztőjével Sarány István író, újságíró, szerkesztő beszélgett... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Iskolai évforduló és falumonográfia bemutatója Kézdiszentkereszten

Különleges ünnepi hétvégét élt meg Kézdiszentkereszt vagyis Polyán közössége: szombaton a Trefán Leonárd Általános Iskola névadásának tizenötödik évfordulóját ünnepelték, vasárnap pedig a település történetét feldolgozó, megújult falumonográfiát mutatták be. [...] A bemutatón Gábor Judit tanítónő, a kötet egyik szerzője és kezdeményezője ismertette a munka hátterét. Felidézte, hogy az első kiadás jó fogadtatása és a közösség részéről tapasztalt érdeklődés bátorította őket arra, hogy újra kézbe vegyék a falutörténet feldolgozását... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Szatmáron is láthatja a közönség a Ceaușescu-korszak végének színházi szatíráját

A Kolozsvári Állami Magyar Színház újra műsorára tűzte és Szatmárra is elviszi a Pornokrácia című előadást, amelynek ősbemutatóját egy éve tartották. 2024. december 15-én mutatták be Páskándi Géza Pornokrácia című esszé-drámáját a színház nagytermében – közölte a társulat. Az előadást Szabó K. István rendezte. [...] A mű a Ceaușescu-korszak és az 1989-es események

sajátos, szatirikus átirata, amely dramatikus formában mutatja meg, miként működik a hatalom, a propaganda és a tömegek manipulációja egy diktatúrában... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Lego épületet csináltak a XV. századi magyar királyi várból?

Restaurálás címszó alatt lényegében egy vadonatúj erődöt építettek a Szent László-vár romjaira, telerakva oda nem illő elemekkel és anyagokkal. [...] Az egésznek van egy hangsúlyos anakronisztikus jellege, a felújított várat disszonáns elemekből rakta össze a kivitelező. A beruházás 19,851 millió lejbe került, amiből az uniós finanszírozás 16,790 milliót tett ki. [...] „Egy ilyen mélységű beavatkozásnak a megítélése mindig szubjektív” – mondja Lupescu Radu, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem docense. Jómaga szakemberek csoportjának tagjaként tekintette meg a műemléket, egyes kollégáinak tetszett, amit láttak, másoknak nem... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Mit jelent a diák számára a természet egy AI által dominált világban?

Díjazta diákpályázatának nyerteseit a Székelyföld kulturális folyóirat. Zsidó Ferenc főszerkesztőt arra kértük, értékelje ki a „Hegyek, fák, füvek” tematikával meghirdetett vers- és prózapályázatot, amely arra kereste a választ, hogy mit jelent a diák számára a természet a digitalizáció és mesterséges intelligencia által dominált világban. [...] A Szilágyi Domokos versének címét kölcsönző, „Hegyek, fák, füvek” tematikával meghirdetett vers- és prózapályázatra 78 munka érkezett be... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Látó-nívódíjak harmincnegedszerre

A legszínvonalasabbnak ítélt idei Látó-szövegek szerzőit jutalmazták december 13-án, szombat délután a marosvásárhelyi szépirodalmi folyóirat szerkesztőségének Tusnád utcai székhelyén. A közel három és fél évtizedes múltra visszatekintő díj ünnepélyes átadóján Fischer Botond lapszerkesztő beszélgetett a kitüntetettekkel, a tőle megszokott spontán humorral fűszerezve az alkotói világok körvonalait pásztázó kérdéseket... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Szakmai konferenciát tartottak a roma tánc kultúráról Felsőcsernátonban

Háromnapos szakmai konferenciának adott otthont a felsőcsernátoni Malomkert Turisztikai Központ, ahol az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezésében zajlott le az Élő Parázs Konferencia – Roma kulturális örökségvédelem a roma táncok tükrében. [...] A konferencia egyik visszatérő témája az volt, miként változik a roma tánc kultúra a globalizált médiatér hatására. András Lóránd szerint egyre erőteljesebben jelennek meg olyan külső minták, amelyek elszakítják a fiatalokat saját közösségi hagyományaiktól, ezek tetten érhetők például TikTok-videókban is... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Feladjuk történelmi jelképeinket? Sorvasztjuk identitástudatunkat?

Egyre több önkormányzati vezetés mellőzi a közigazgatási egység – megye, város – több évszázados címerét, és manapság divatos logót használni vizuális identitása központi elemeként. A székelyföldi és más erdélyi magyar többségű települések kemény harcokat vívnak azért, hogy a román kormányzat elfogadja esetenként több évszázados címerüket, zászlójukat. Ez sokszor évtizedes vagy még annál is több huzavonába telik, és nem mindenik harc győztes. Végül egyeseknek sikerül elfogadtatni történelmi címerüket, s akkor jön egy új városvezetés, félre teszi azt, majd valamilyen logót csináltat helyébe – jó pénzért. [...] A címer leváltása így nem pusztán esztétikai vagy technikai döntés, hanem a hagyományos jelrendszer megbontása, amely a közösségi identitás gyengüléséhez és a kulturális jelentésvesztéshez járul hozzá – Szekeres Attila, az MTA külső köztestületi tagjának írása... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Assisi Szent Ferenc Betegápoló Nővérei

Árkoson a katolikus templomban jubileumi hálaadó szentmisén emlékeztek meg december 6-án arról a jelentős eseményről, hogy húsz éve telepedtek le az Assisi Szent Ferenc Betegápoló Nővérei a Gyulafehérvári Egyházmegyében. [...] Az ünnepi szentmisét ft. Urbán Erik OFM miniszter provinciális mutatta be ft. Hajdu János főesperessel és a megjelent paptestvérekkel egyetemben. A Pro Vita Hominis Társaságtól húsz éve vette át a Szent Ferenc Alapítvány az Irgalmasság Anyja Kismamaotthon működtetését, ahol krízisben lévő lányanyáknak segítenek új életerőt kapni... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

A magyar tanácsstagok a Beneš-dekrétumokat érintő törvénymódosítás visszavonását kérik az államfőtől

A Szlovák Kormány Nemzetiségi Tanácsának magyar tagjai nyílt felhívásban fordultak a köztársasági elnökhöz, miután a parlament elfogadta azt a törvénymódosítást, amely bűncselekménnyé teszi a második világháború utáni rendezés – így a Beneš-dekrétumok – megkérdőjelezését vagy nyilvános kritikáját. A kezdeményezők szerint a döntés sérti a szólásszabadságot, megfélemlíti a magyar közösséget, és veszélyes precedenst teremt a demokratikus közéletben. [...] Mi a tényállás és mit lehet még tenni a Beneš törvény

parlamenti elfogadása után? Erről beszél Fiala-Butora János, emberi jogokkal foglalkozó jogász, aki világosan és nyíltan fogalmazza meg véleményét az abszurd jogszabályról... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

A szepesi németekről szól a Bagoly mondja podcast idei utolsó adása

A Szepesi Német Párt meghatározó alakja és vezetője Andor Nitsch volt. A Bagoly mondja podcast idei utolsó részében Czáboczký Szabolcs fiatal kassai történész beszél Nitsch életpályájáról, és arról, hogyan alakult a zipsereknek is nevezett szepességi németek sorsa a két világháború között, milyen választások elé kerültek ebben az időszakban... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#) >

Cikksorozat: Szlovákiai magyar életutak egy eltűnt generációból

Bár az utóbbi néhány évtizedben nagy lépést tettünk előre a szlovákiai magyar közösség történetének feltárásában, történetírásunk adósságai még így is tetemesek. A sorsfordító időszakok eseménytörténetének feltárása során, amikor óhatatlanul is a politikátörténeti mozzanatok kerülnek előtérbe, általában megfeledkeztünk azokról, akik ezeket a történeteket átérték, jobb esetben alakították, vagyis magukról a szlovákiai magyarokról, az ő egyéni élettörténeteikről. [...] Külön említést érdemelnek azok, akik hivatalosan szlovákként folytatták életüket. Annak ugyanis, hogy egy magyar ember 1945 után közéleti szerepet töltsön be, általában ára volt. [...] Simon Attila történész, a Fórum Kisebbségkutató Intézet igazgatója, az MTA külső tagjának cikksorozata... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

SZERBIA/VAJDASÁG

Több mint 800 millió dináros költségvetéssel tervez az MNT

Magyar Nemzeti Tanács pénteken tartja meg 22. rendes ülését, amelyen több mint negyven napirendi pont megvitatása vár a testület tagjaira. Az ülés előtt Fremond Árpád, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke sajtótájékoztatót ismertette a napirendi pontokat. [...] 2026-ban lejár a nyelvhasználati stratégiánk, lehet, hogy ezt a stratégiát 2027 és a 2029 közötti időszakra fogjuk elfogadni, hiszen minden más területen a stratégiánk 2029-ig érvényes, de az is lehet, hogy öt éves periódusra fogjuk meghozni... Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk](#) >

A könyvtárosok nemzetközi találkozója kezdődött el Szabadkán

A Szerbiai Könyvtárosok Egyesülete három napig tartó szakmai találkozót szervezett Szabadkán. A találkozóra több országból érkezett a mintegy százötvenen résztvevő, és több mint ötven előadásra kerül sor. Az előadások legfőképp a könyvtárak mai szerepét járják körbe, szó lesz arról, hogy a mai technológia és a digitalizáció milyen kihívások elé állítják a könyvtárakat, milyen változásokat hozott az e-könyvek megjelenése, hogyan fogadták az olvasók az e-könyveket. [...] Berényi Eszter, a Szabadkai Városi Könyvtár igazgatója: elmondta: [...] „Már a könyvtár jellege megváltozott, tehát nem csak a könyvekért jönnek, ezért ez egy ötvözet a modern és a hagyomány között, hiszen a régit őrizzük, viszont az új technológia az a segítségünkre van”... Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Csantavéren toborozták az új, magyar nyelvű rendőrjelölteket

A Szabadkai Rendőrkapitányság munkatársai ismertették a jelentkezés módjait és feltételeit. A Belügyminisztérium 900 helyet hirdetett meg a Kamenicán működő rendőrképző központba, ebből 28 a szabadkai körzetbe szól. [...] A kezdeményezés célja, hogy az új, magyar nyelven dolgozó rendőrök saját térségükben lássák el feladataikat, kihasználva nyelvtudásukat és helyismeretüket... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

Kétnapos rendezvénysorozattal ünnepli fennállásának 20. évfordulóját a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet

A 20 éves jubileum alkalmával szervezett ünnepség tárlatmegnyitóval kezdődött Zentán az intézet épületében. A kiállítás a vajdasági kézművesség sokszínűségét és gazdagságát tárja a közönség elé. [...] Kormányos Gyöngyi, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet elnöke elmondta: Igyekszünk népszerűsíteni és felhíni a figyelmet az intézet munkájára és arra, hogy mennyire fontos a jelen korban, de akár a jövőre való tekintettel is, hogy a szellemi kulturális örökséget lenyomatként megőrizzük, amely a vajdasági magyar nemzeti közösséget jellemzi... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

Interjú: Klímó Attila, balneológus

Klímó Attila az ország egyetlen balneológusa, aki a több évtizedes munkájával kiérdemelte a Magyar Balneológiai Egyesület által létrehozott Schulhof Vilmos és Ödön-émlékérmet. [...] A balneológus 2009 óta tagja az egyesületnek, és a fürdőgyógyászatban elért kitartó munkájáért és eredményeiért odaítélt életműdíjat korábban mindössze még egy külföldi magyar orvos kapta meg. [...] Európa-szinten balneológiával olyan orvosok foglalkoznak, akik leggyakrabban valamilyen fürdőben dolgoznak. [...] Vajdaságban mindössze ketten foglalkozunk balneológiával. A belgrádi Orvostudományi Egyetem Élettani Intézetében létezik továbbképzés a Balneoklimatológiai Tanszéken. Kis létszámban, de van utánpótlás... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk](#) >

Interjú: Kecskés Ildikó, műfordító

Kecskés Ildikó Nagybecskerekén született, felsőfokú tanulmányait az Újvidéki Egyetem magyar nyelv és irodalom szakán végezte el. Az egyetem után tanárként kezdett el dolgozni, de mindig is a műfordítás volt az, ami igazán érdekelte. [...] Szerintem azért is szerettem meg egyből a fordítástudományt, mert egy rendkívül szubjektív terület: egy szövegnek számos, mégis érvényes fordítási megoldása lehet — ellentétben a természettudományokkal. Többnyire a Híd folyóiratban publikálok. [...] A rutinfeladatokban ma már gyakran alkalmaznak gépi fordítási megoldásokat. A műfordító [...] nemcsak fordít, hanem értelmez és alakít is, annak még mindig van szerepe, hiszen a gépi fordítások gyakran nem tudják visszaadni a kultúrafüggő kifejezéseket, az idiomatikus szókapcsolatokat és a szöveg hangulatát... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Tanulmányok 2025/2-es száma

A nyelvi változások tendenciái, értékváltási és -vesztési jelenségek a negatív érzelmi töltésű nyelvi elemek körében – ezeket a kérdéseket vizsgálja a Tanulmányok tudományos folyóirat idei második számának nyitó dolgozatában a szerző, Katona Edit, az MTA külső köztestületének tagja. [...] Az újvidéki Magyar Tanszék Tanulmányok című tudományos folyóirata évente kétszer jelenik meg, főszerkesztője Bence Erika, szintén az MTA külső köztestületének tagja... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)